

NÅR ET BARN DØR

-en praktisk veiledning

INNHOLDSFORTEGNELSE

Innledning	3
Forslag til gjennomføring av gravferd	4
Hva kan dere gjøre selv?	5
Økonomi	5
Kister og urner	6
Gravsted	7
Forslag til utforming av dødsannonse og minneside	8
Sanger, salmer og musikk	9
Motiv for program	10-11
BLOMSTER OG PYNT	
Rosa toner	12-13
Gylden natur	14-15
Blått og hvitt	16-17
Naturlig hvit	18
Til inspirasjon	19
Ventetegn og gravminne	20
Veien videre	21

Når det verst tenkelige skjer, reiser det seg mange spørsmål.
Hva gjør vi nå? Hvor mye tid har vi på oss?

Midt i sorgen over å skulle ta avskjed med et barn, er det mange praktiske oppgaver som må tas hånd om. En del valg gjøres i forbindelse med gravferden, og noen av disse valgene kan få betydning for livet deres videre. Det er viktig at valgene dere gjør er deres egne, og at det blir tid til å ta farvel.

Denne brosjyren er i utgangspunktet beregnet på gravferd for små barn. Vi presenterer noen forslag til hvordan gravferden kan gjennomføres, og håper brosjyren kan være til hjelp for å finne deres egen måte å ta avskjed på.

FORSLAG TIL GJENNOMFØRING AV GRAVFERD

FØR EVENTUELL SEREMONI

Syning, åpen eller lukket kiste

- på sykehuset
- hjemme
- i kapell/kirke

IKKE SEREMONI

- ingen er tilstede når kisten eller urnen gravlegges
- familien møter frem når begravelsebilen kommer med kisten til kirkegård eller krematorium
- familien kjører kisten i egen bil til kirkegård eller krematorium

SEREMONI

- åpen for alle, annonseres
- lukket, familien velger hvem som inviteres til å delta

SEREMONISTED

- på sykehuset
- hjemme
- i kapell/kirke
- ute/i hagen

GRAVSTED

- anonym minnelund
- egen grav på kirkegårdens barnegravfelt (der dette finnes).
For urner og små barnekister. (Kan være krav til størrelse på kister på slike gravfelt.)
- nytt, eget gravsted
- familiegravsted (nytt eller eksisterende)
- askespredning

GRAVMINNE

- ingen markering på graven
- midlertidig markering (ventetegn, hjertetegn eller gravkors)
- gravstein

ETTER SEREMONI

- minnesamvær hjemme
- minnesamvær i leide lokaler

HVA KAN DERE GJØRE SELV?

- stelle og ta på eget tøy
- legge i kiste
- legge tegninger, eller lignende i kisten (krav til forgjengelighet)
- kjøre kisten i egen bil til gravlund, kapell eller kirke
- bære kisten
- senke kisten i graven
- lage program
- plukke blomster til kisten
- pynte kisten med blomster
- pynte seremonirommet
- skrive på blomsterbåndene selv
- skrive minneordene selv
- holde minnetale, lese dikt, synge

ØKONOMI

Fra folketrygdlovens §7-2 Gravferdsstønad:

Når et medlem i trygden dør, ytes det behovsprøvd gravferdsstønad med opptil et beløp som fastsettes av Stortinget (full gravferdsstønad). Stønaden kan ikke settes høyere enn de faktiske utgiftene til begravelsen.

Gravferdsstønad etter første ledd gis uten behovsprøving dersom avdøde var under 18 år.

Når et medlem nedkommer med et eller flere dødfødte barn, ytes det stønad til dekning av nødvendige utgifter til gravlegging. Stønaden kan likevel ikke overstige full gravferdsstønad.

Noen fagforbund har økonomisk stønad ved barns død.

GRAVSTED

Eget gravsted

Har dere et familiegravsted fra tidligere, kan det benyttes så sant fester av graven gir tillatelse til dette. En annen mulighet er å velge et nytt gravsted. Bostedsadressen bestemmer hvilken gravlund dere hører til. Noen gravlunder har egne felt for barnegraver, men dere kan også velge å få tildelt en ny grav på et ordinært felt. Dersom dere ønsker det, kan denne graven med tiden bli et familiegravsted.

KISTER OG URNER

Barnekister finnes i størrelsene 40 cm, 65 cm, 75 cm, 95 cm, 130 cm og 170 cm. De kan leveres i hvitt, rosa og lyseblå. Det finnes også urner for barn. Ta kontakt med oss om utvalg.

Standardutstyr i barnekistene er hvitt.

Anonym gravlegging

Minnelund er et anonymt felt hvor det gravlegges flere kister eller urner. Denne løsningen blir ofte valgt i tilfeller hvor de pårørende ikke ønsker noen seremoni eller eget gravsted. I stedet for egne gravminner er det satt opp et større monument som markerer feltet. Ved noen gravlunder gis det anledning til å møte frem ved nedsettelse av kiste eller urne i minnelund.

FORSLAG TIL UTFORMING AV DØDSANNONSE

†

Vår lille solstråle

Navn

født dag/måned/år
døde fra oss så altfor tidlig.
Sted, dag/måned/år.

Vi glemmer deg aldri.

Navn mor **Navn far**
Navn øvrige familie

Begraves fra
dag/måned/klokkeslett.

Alle som vil følge (navn) til
graven, er hjertelig velkommen
til å være sammen med oss.

Vår elskede

Navn

født dag/måned/år
døde plutselig fra oss.
Sted, dag/måned/år.

*Vi vet du er borte for alltid,
men i våre hjerter vil du forbli
en evig skatt.*

Navn mor **Navn far**
Navn øvrige familie

Bisettes i
dag/måned/klokkeslett.

Vår elskede lille

Navn

født dag/måned/år
døde fra oss.
Sted, dag/måned/år.

*Ikke visste vi
at så små føtter
kunne sette så dype spor.*

Navn mor **Navn far**
Navn øvrige familie

Begraves fra
dag/måned/klokkeslett.

Alle som ønsker å følge (navn)
til graven, er velkommen til å
være sammen med oss.

Vår lille

Navn

døde i mammas mage.
Sted, dag/måned/år.

Navn mor **Navn far**
Navn øvrige familie

Begravelse på kirkegård
dag/måned/klokkeslett.

Vår etterlengtede lille

Navn

født dag/måned/år,
døde fra oss.
Sted, dag/måned/år.

*En liten engel til oss kom,
hilste blott og vendte om.*

Navn mor **Navn far**
Navn øvrige familie

Bisettelsen har funnet sted.

Minneside

Det er mulig å opprette minneside hvis dere ønsker det.
Her setter vi inn dødsannonsen samt tid og sted for seremonien med karthenvising.
På minnesiden kan du også skrive en hilsen, tenne ett lys og gi en gave.
Det er også mulig å bestille blomster på vår nettside jolstad.no.

SANGER, SALMER OG MUSIKK

For de fleste er sang og musikk vesentlige elementer i en gravferd. Nedenfor kommer vi med noen forslag, men dere kan selvfølgelig velge andre sanger og annen musikk. Skal det være seremoni uten medvirkning av en taler, kan dere la musikken uttrykke noe av det som ikke blir sagt med ord.

Ønsker dere en kirkelig gravferd, velges normalt fellessangene fra salmeboken. Til å finne musikk og sanger kan dere få hjelp av en gravferdskonsulent, prest og/eller organist. Sang og musikk skal på forhånd godkjennes av prest og organist. derfor er det lurt å legge frem deres ønsker så tidlig som mulig.

Har dere valg en humanistisk gravferd eller livssynsåpen gravferd bistår talerne gjerne når dere skal sette opp programmet med sanger og musikk.

SALMER

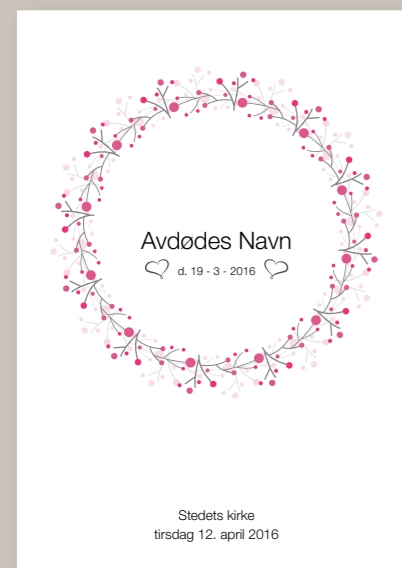
NoS 495	Alle har hast, ingen har tid
NoS 819	Bred dina vida vingar
NoS 203	De trodde at Jesus var borte
NoS 292	Den prektig kledde sommerfugl
NoS 206	Dine hender er fulle av blomster
NoS 492	Ein fin liten blome
NoS 783	Her går en trofast gjeter He's got the whole world
NoS 324	Ikke en spurv til jorden
NoS 488	Ingen er så trygg i fare
NoS 782	Jeg er liten, men jeg vil
NoS 731	Jeg folder mine hender små Jeg vet en deilig have
NoS 582	Milde Jesus, dine hender
NoS 780	Min båt er så liten
NoS 240	Måne og sol
NoS 872	Nå er livet gjemt hos Gud
NoS 626	Vær meg nær, å Gud

MUSIKK/SOLOSANG

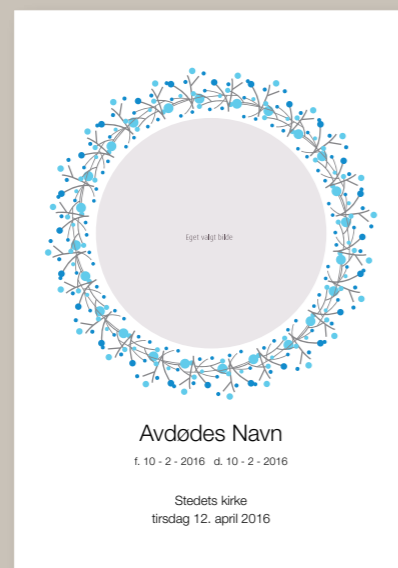
At jorden er en stjerne	D. Rimestad
Barn av regnbuen	L. Nilsen/ P. Seeger
Byssan lull	E. Taube/ svensk folketone
Danse mi vise	E. Skjæråsen
Den dag kjem aldri	A.O. Vinje/ Norsk folketone
For siste gang	S. Tveit/ E. Skeie
In The Arms Of An Angel	S. Mclachlan
Ingen er så trygg i fare	L. Sandell
Jag vill alltid älska	E. Hillestad/C. Häggkvist
Morgendagens søsken	S. Tveit/E. Skeie
Nocturne/Sov på min arm	E. Taube
So ro lille mann	T. Egner/C. Hartmann
Sørgemarsj for Juan	G. Lystrup
Tears in Heaven	E. Clapton
Trollmors vuggesang	M. Holmberg
Vem kan segla	Svensk folketone
Vi rekker våre hender frem	S. Ellingsen/ T. Kverno
Solveigs vuggevise	E. Grieg
Vuggevise	W. Mozart (B. Flies)
Vuggevise (Vinden rider)	J. Gundersen
Vuggevise	J. Brahms
Våre små søsken	I. Hagerup/ T. M. Petterson

MOTIVER FOR PROGRAM

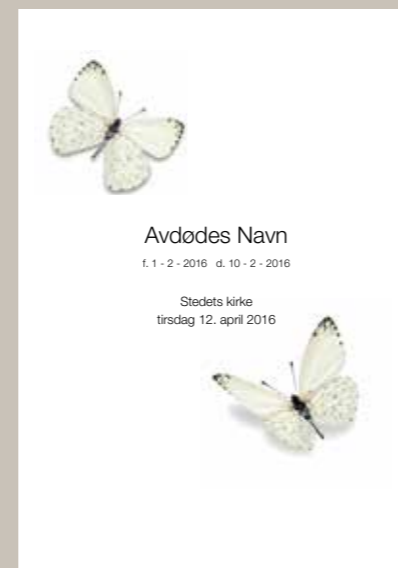
Vi har laget noen forslag til motiver på programhefter for barneseremonier. Det er også mulig å bruke egne bilder eller en kombinasjon. Her finnes det mange muligheter. Vi hjelper deg gjerne.

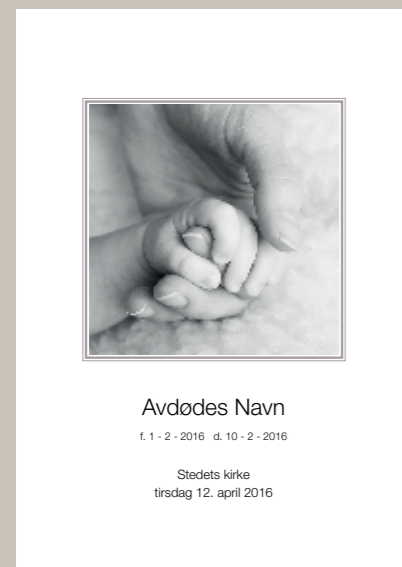
Jølstad | Rosa krans | JØ-11

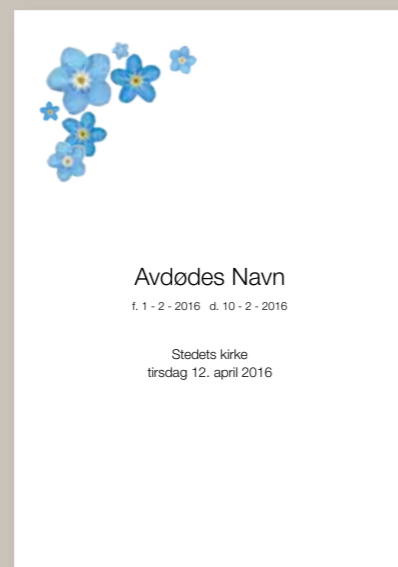
Jølstad | Blå krans | JØ-12

Jølstad | Hvite sommerfugler | JØ-13

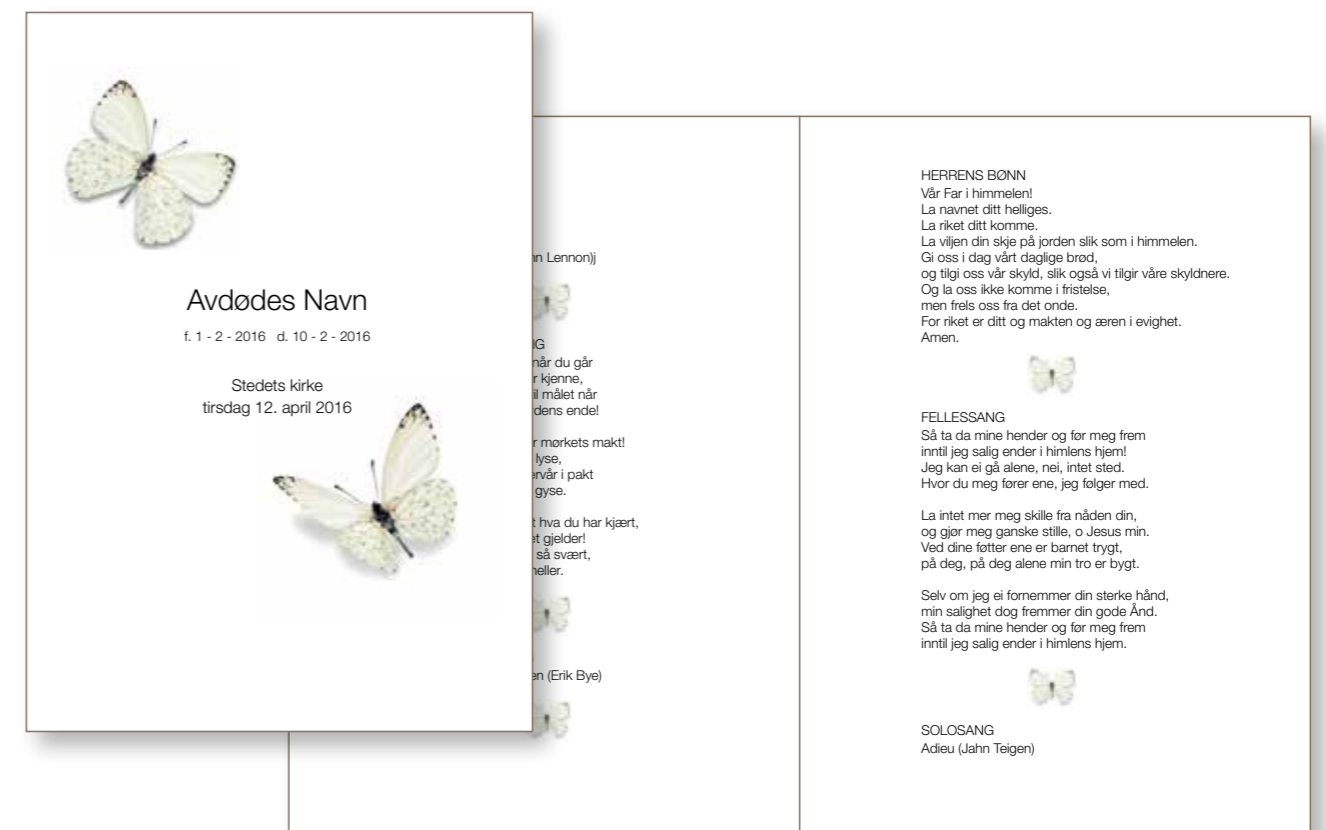
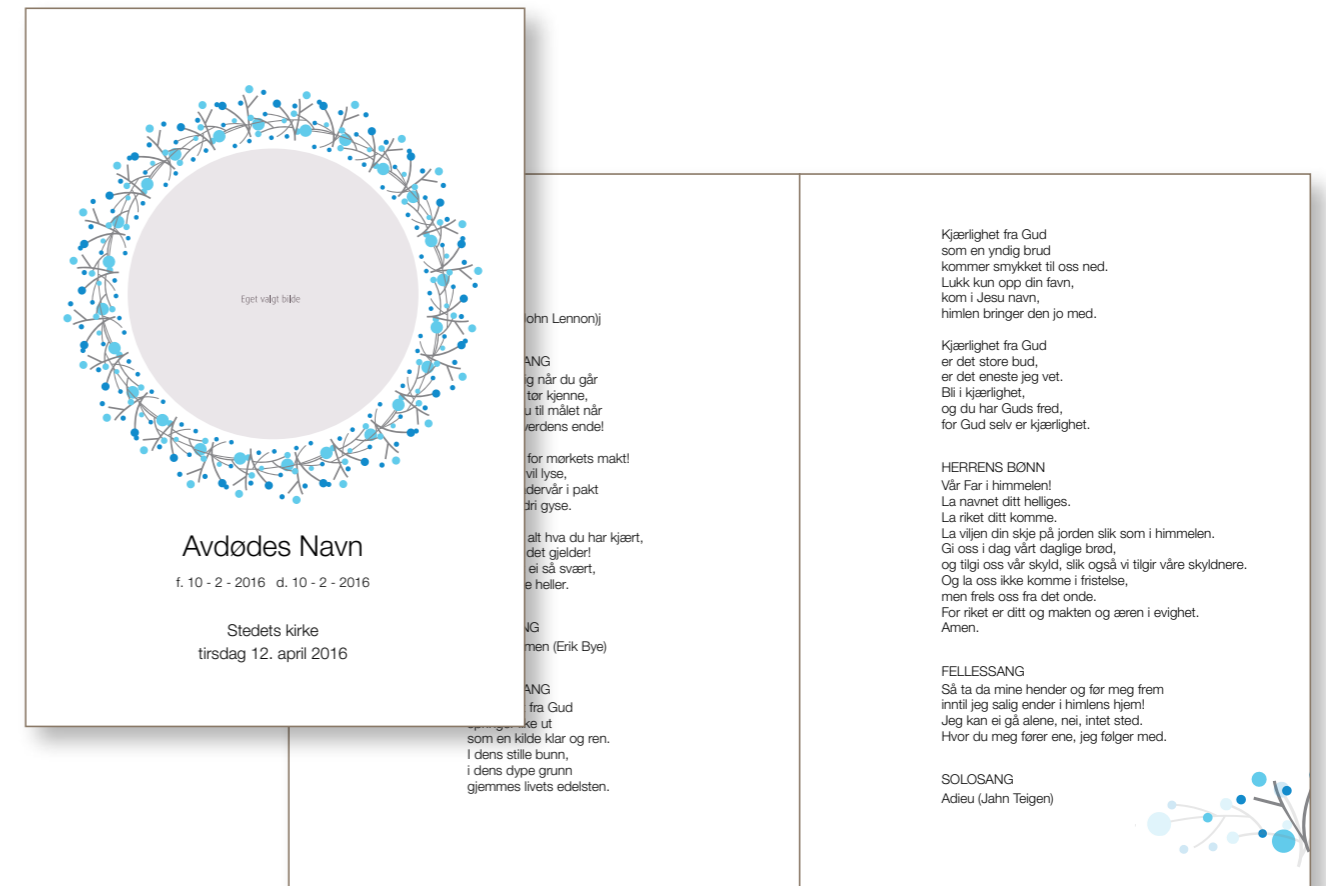
Jølstad | Hender | JØ-14

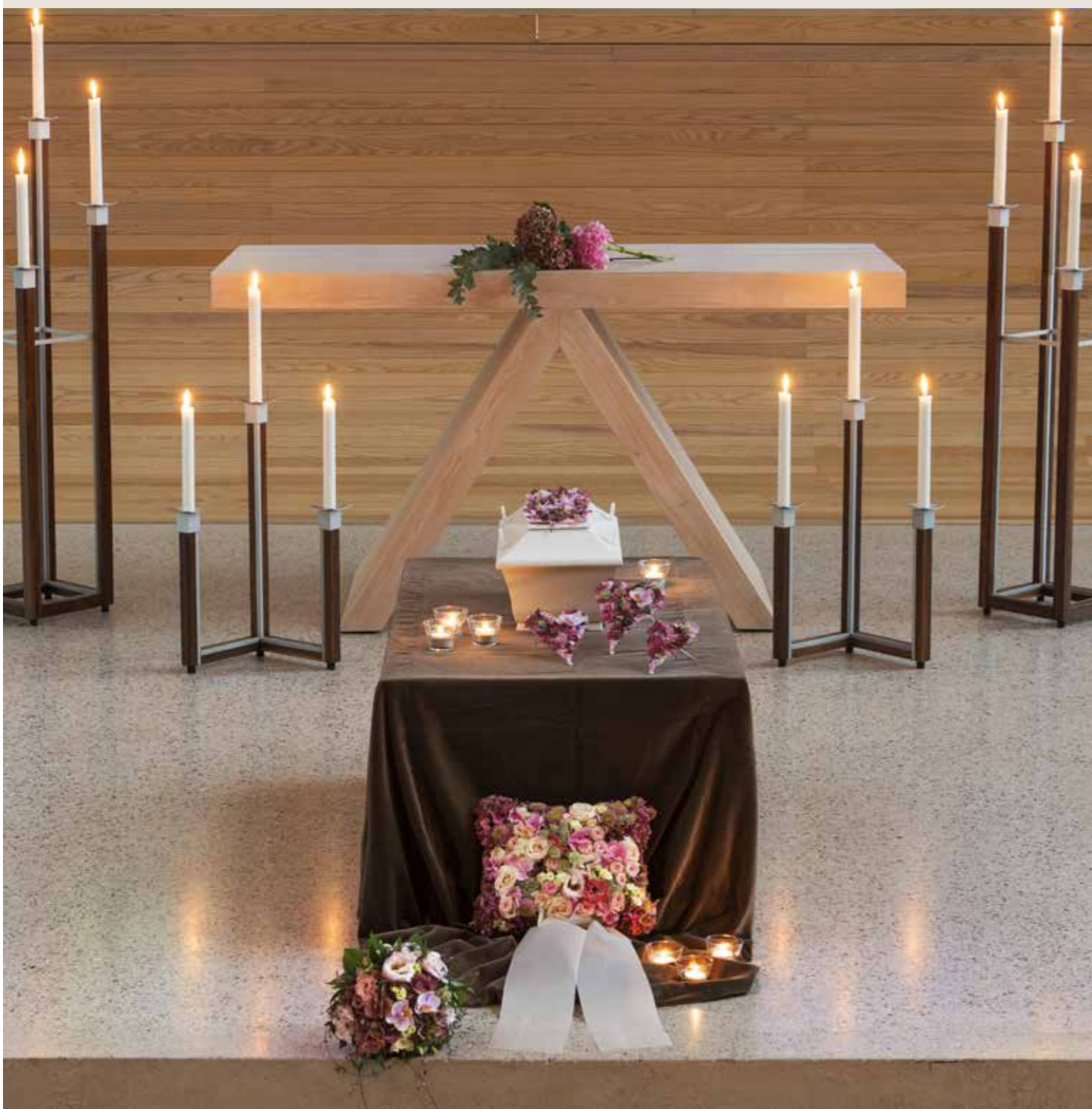
Jølstad | "Forglem meg ei" | JØ-15

Jølstad | Ballonghjerter | JØ-04

ROSA TONER

1A Kisteteppe

1B 3 Rosa hjerter

1C Rund bukett

1D Pute 28 cm

1A Kisteteppe

GYLDEN NATUR

Hvit kiste med krans rundt kisten

2B Sommerfugl 33 cm

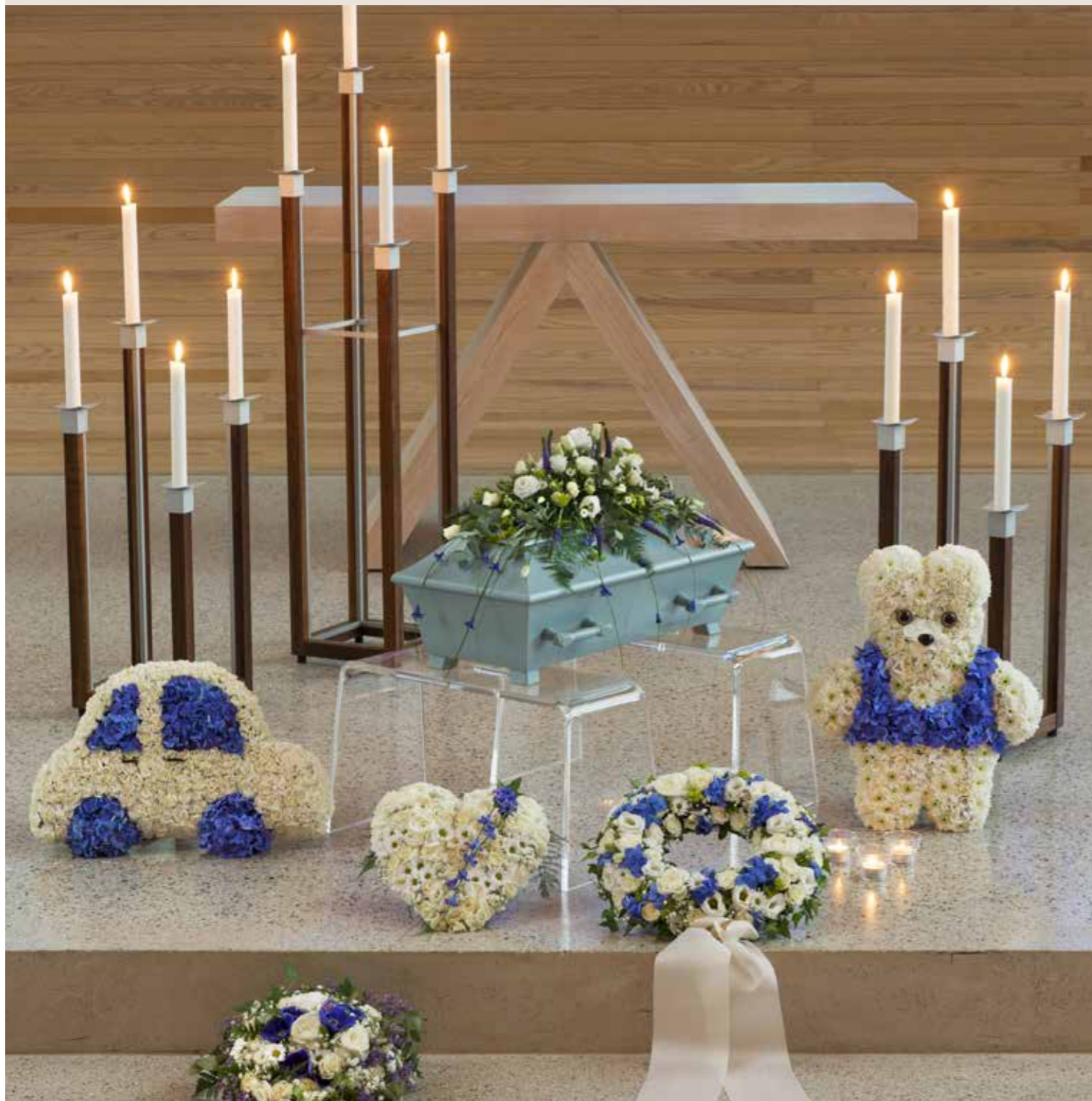

2C Åpent hjerte 30 cm

2D Krans rundt kiste

BLÅTT OG HVITT

3B Bil 50 cm

3D Bamse 50 cm

3C Hjerte 27 cm

3E Rund dekorasjon

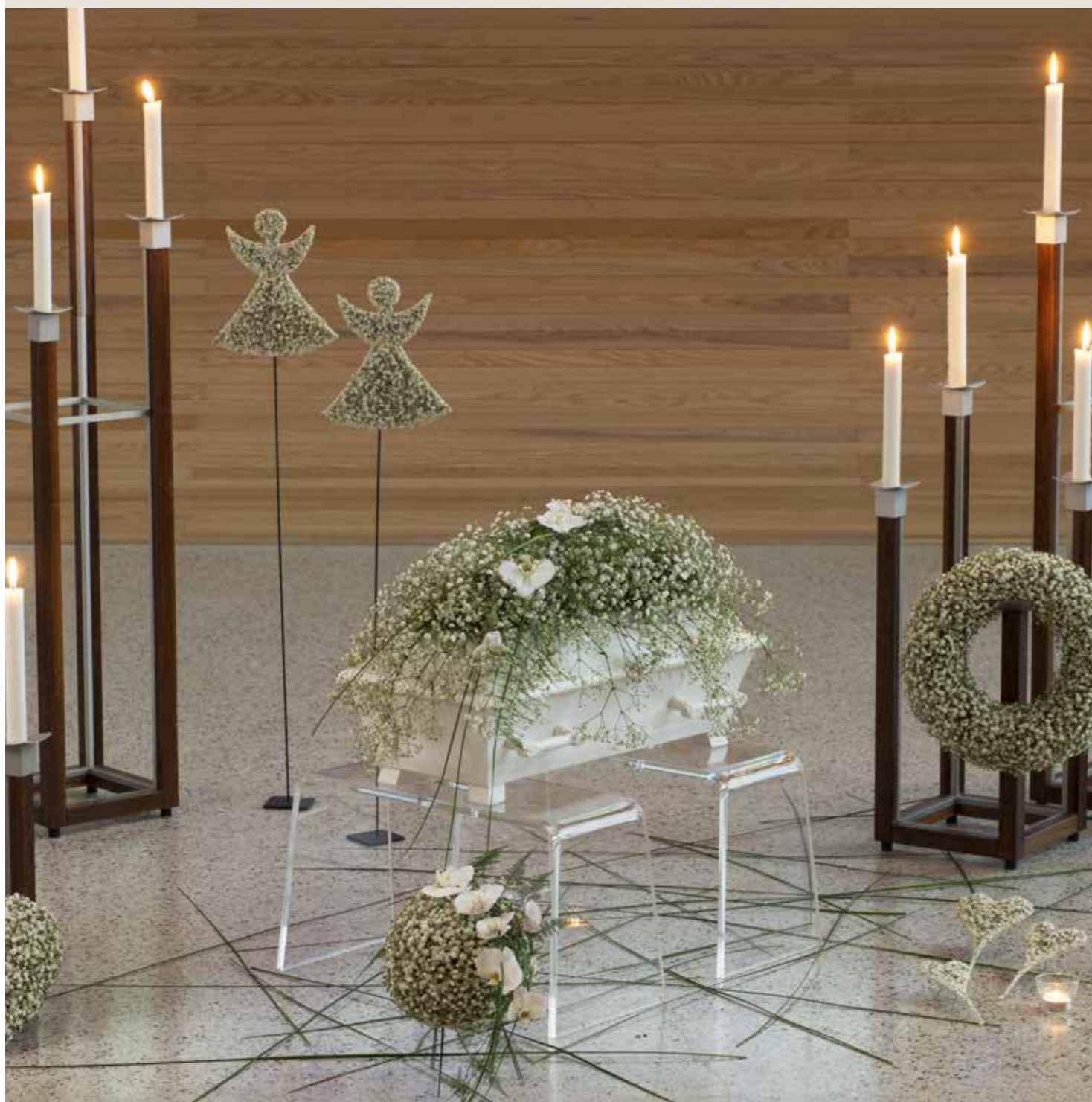

3F Krans 32 cm

3A Kistedekorasjon

NATURLIG HMIT

Bøler Kirke

Hvit kiste

4B Hjerter av brudeslør

4D Engel

4F Rund krans 37 cm

4C Hjerter 32 cm

4E Ball

4A Kistedekorasjon

TIL INSPIRASJON

Hvit kiste

4A Hvit kistedekorasjon

3A Blå og hvit kistedekorasjon

2D Gyldne blomster i krans

Rosa kiste

Blå kiste

Hvit kiste

VENTETEGN OG GRAVMINNE

Ved valg av ny grav kan det være behov for en markering av gravstedet. Et gravkors eller ventetegn kan settes opp umiddelbart etter begravelsen. Gravstein kan settes opp når graven har "satt seg". Det finnes mange modeller å velge blant, vi viser her noen få løsninger. Ta kontakt med gravferdskonsulenten for mer informasjon.

Ventetegn kors og hjerte

Kulestein er naturstein og det kan være stor variasjon i både form og farge.

Nr. 9363
Lys Labrador helpolert

Nr. 9318
Grå Granitt råsett

Nr. 9307
Hallandia Polert med eget design.

Nr. 9363
Hallandia Polert

VEIEN VIDERE

Sorgarbeid er et beskrivende ord. Sorg er arbeid. Hardt arbeid.

Alle sørger forskjellig, og alle har ulike behov. I den nærmeste tiden etter et dødsfall er det gjerne mange mennesker som står rundt dere, men etter en tid får dere kanskje behov for å luftenkene deres med andre. Noen som er i samme situasjon eller har kjent på den samme fortvilelsen som dere.

Det finnes et støtteapparat de aller fleste steder – hvordan det er organisert kan variere fra sted til sted. For mer informasjon, se nedenfor eller jolstad.no.

- Landsforeningen for uventet barnedød (LUB) www.lub.no
- Foreningen "Vi som har et barn for lite" www.etbarnforlite.no
- Din lokale helsestasjon (for barn og ungdom)
- Barne- og familieteamet i kommunen
- Kreftforeningen www.kreftforeningen.no
- Noen sykehus har sorgstøttearbeid (f.eks Ahus) www.ahus.no
- Menighetskontoret/kirkekontoret www.kirken.no
- Human – Etisk Forbund www.human.no
- Den lokale frivillighetssentralen

JØLSTAD

jolstad.no